

## Rondom de kerkdiensten

Arjan van Lagen

In de kerk leven we niet van dag tot dag, maar van feest tot feest. We hebben nog maar net Kerstfeest gevierd of we wenden onze steven richting het kerkelijke hoogfeest van Pasen. Het feest van Epifanie, Gods verschijning in de wereld - ook een soort Kerstfeest - krijgt altijd wat minder aandacht bij ons. Tenminste als feest. In de Oosterse kerk is dat anders. Daar is juist het feest van Epifanie veel meer een hoogtepunt in plaats van het Kerstfeest zoals in de Westerse kerk. Maar goed, nu bereiden we ons voor op het Paasfeest. En dat komt tot uitdrukking in de 'telnamen' voor de zondagen in deze maand februari: de 70<sup>e</sup>, 60<sup>e</sup> en 50<sup>e</sup> voor Pasen. Dat zijn dus eigenlijk geen getallen om te tellen, maar om te vertellen. Deze namen vertellen ons dat Pasen eraan komt. Deze drie zondagen worden ook wel de Voorvasten genoemd, want de echte vastentijd begint woensdag 1 maart, de zogenaamde Aswoensdag.

### Aswoensdag

Met Aswoensdag begint dus de vastentijd. In protestantse kringen werd deze periode vroeger, en in sommige kerken nog wel, de lijdenstijd genoemd. Maar bij ons is deze periode meer bekend als de Veertigdagentijd, de voorbereidingsperiode op het Paasfeest. Het is een traditie bij ons geworden dat deze tijd wordt ingezet met een oecumenische viering op Aswoensdag. Deze viering is tevens de eerste van zeven avondgebeden op de woensdagen, voorafgegaan door een vastenmaaltijd. Het thema van deze avondgebeden is: *We gaan op reis met verlangen*. Dit thema is ontleend aan een lied dat we ooit als stapellied hebben gezongen in de Veertigdagentijd in 1998! De melodie zal nog wel bekend zijn, want het is een echte meezinger. In de avondgebeden zal dit lied dan ook klinken. Nadere informatie zal u nog bereiken via dit blad en via flyers.

### Gezamenlijke diensten met de Lutheranen

De diensten op de zondagen in de veertigdagentijd zullen weer gezamenlijke diensten zijn van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam-Zuidoost en de Protestantse Gemeente te Bijlmermeer. Het thema dat de diensten in de Veertigdagentijd bij elkaar houdt, luidt: *Ik weet van een stad*. Jezus gaat op weg naar Jeruzalem om daar Pasen te vieren. Maar voor het zover is, verkennen we aan de hand van lezingen uit de Profetenrol van Jeremia de stad.

De voorbereidingen met het oog op deze diensten zijn in gang gezet, zoals het maken van roosters, wat gaan we doen in kindernevendiensten enzovoorts, maar daar is nu nog niet zoveel over te vertellen. Alleen kan al wel gezegd worden dat de vorm van de diensten - met elementen van beide gemeentes - dezelfde zal zijn als vorig jaar. We leren steeds bij en we leren ook steeds van elkaar, met als kern een grondhouding van respect voor elkaar. In de *Opnieuw* van maart zullen we de vorm van diensten, het waarom en het hoe, uitleggen. Gebleken is, dat er behoefte is aan deze uitleg.

### Wereldgebedsday 3 maart

Zoals elk jaar zal op de eerste vrijdag van de maand maart een dienst worden gehouden in De Nieuwe Stad. De voorbereiding en verantwoordelijkheid ligt bij het Vijfkerkenoverleg - dat eigenlijk nu Vierkerkenoverleg genoemd moet worden omdat wij één Protestantse Gemeente geworden zijn - en deze dienst begint om 19.30 uur in de grote kerkzaal. Van harte aanbevolen!

Wij wensen u allen, zeker ook de mensen die aan huis gebonden zijn, een zinvolle voorbereidingstijd op Pasen en bovenal vrede en alle goeds.

## Toelichting op de collecten

### 5 februari 2006: Werelddiaconaat

Tijdens zondag Werelddiaconaat vraagt Kerkinactie aandacht voor de wederopbouw in Sierra Leone. In 1989 brak in Sierra Leone na een jarenlange dictatuur een burgeroorlog uit. Duizenden mensen sloegen op de vlucht. Kerkinactie steunt al jaren lang ABC Development, een organisatie die tijdens de burgeroorlog noodhulp bood in vluchtelingenkampen. Sinds 2002 is de burgeroorlog voorbij. ABC Development draagt nu bij aan verzoening en wederopbouw. De organisatie betreft de bevolking hier actief bij. "We willen dat mensen onafhankelijk worden van voedselhulp. We verstrekken zaaigoed. Boeren zaaien en oogsten samen. Een deel van de oogst is beschikbaar voor andere boeren. Zo krijgen zij ook de kans om hun land te bebouwen en kunnen zij delen in de oogst."

### 26 februari: voorjaarszendingsweek

Tijdens de Voorjaarszendingsweek van 26 februari tot en met 5 maart 2006 staat het project Grupo de Trabalho Missionário Evangélico (GMTE) centraal in de collecte van Kerkinactie. GMTE is een project dat zich

richt op Indianengemeenschappen in de Braziliaanse deelstaat Mato Grosso. Daar leven zo'n 22.000 Indianen, verdeeld over 36 verschillende indianenvolken. Zij zijn sinds de grondwetswijziging van 1988 in een strijd verwickeld met de overheid om erkenning en registratie van hun inheemse gebieden. GTME biedt concrete hulp, ondermeer in de vorm van toerusten van kerkelijk werkers die werkzaam zijn in de Indianengemeenschappen. Veel van de activiteiten zijn gericht op het behoud van eigen cultuur en identiteit van de oorspronkelijke bewoners. Naast theologische scholing vormt ook diaconaat een belangrijk deel van het werk. GMTE wil de Indianen leren dat ze voor hun rechten mogen en moeten opkomen.

## Opbrengsten uitgangscollectes

René Meijer

26 november 2005	Huize Margriet, Paramaribo (bij Sing-in)	€ 42,66
27 november	Solidaridad (jeugwerk in sloppenwijk)	€ 157,96
4 december	Kerkinactie/Missionair Werk (christenen en moslims in NL)	€ 137,25
11 december	Kerkinactie/Diaconaat (Koptisch-Orthodoxe Kerk in Egypte)	€ 143,11
18 december	Exploitatie De Nieuwe Stad	€ 96,37
24 december	Plaatselijk jeugdwerk	€ 129,61*
25 december	Kerkinactie/Kinderen in de Knel (jeugdwerk in sloppenwijk)	€ 164,47
31 december	Eindejaarscollecte	€ 75,22
1 januari 2006	Drugspastoraat	€ 113,09*
8 januari	Kerkinactie/Diaconaat (Koptisch-Orthodoxe Kerk in Egypte)	€ 98,10
15 januari	Exploitatie De Nieuwe Stad	€ 145,16

De met \* gemerkte collecten zijn gehouden in (na) diensten die we samen met de ELG hebben gehouden. Dit betekent zoals gewoonlijk dat van de genoemde bedragen 2/3 door onze eigen diaconie of kerkrentmeesters wordt besteed of overgemaakt en 1/3 door de Lutheranen.

## Overdenking

ds. Jan van der Meulen

Onlangs heb ik een boek gelezen dat mij bijzonder aansprak. Het heeft de titel: 'Deze wereld en God' met als ondertitel: 'modern wereldbeeld en christelijk geloof'. Het is geschreven door medisch bioloog P.G. Smelik en theoloog G.D.J. Dingemans. In dit boek beide zowel de natuurwetenschap als het geloof ernstig te nemen en ze denken na over de vraag hoe je God kunt denken en ter sprake kunt brengen in het licht van wat wij wetenschappelijk weten van onze werkelijkheid.

De schrijvers beginnen met de vaststelling dat theologen en natuurwetenschappers helaas niet dikwijls met elkaar in gesprek gaan. Natuurwetenschappers gaan meestal schouderophalend aan de theologie voorbij en theologen hebben vaak maar weinig kennis van natuurwetenschappen. Predikanten praten vaak over de schepping alsof die alleen bestaat uit de planeet Aarde en over de natuur als dat wat zij op een wandeling in de Alpen tegenkomen. Natuurwetenschappers denken bij geloof meestal aan een achterhaald soort bovennatuurlijk denken waarbij je je verstand op nul moet zetten. Maar kan het ook anders, moet het niet anders?

Eerst komt de bioloog Smelik aan het woord die op grond van zijn kennis en inzichten - kort samengevat - tot de conclusie komt dat de werkelijkheid van dit hele heelal, deze aarde, de levende natuur en het bijzonder het bestaan van de mens voor hem ondenkbaar zijn zonder een richtinggevende scheppende (goddelijke) instantie.

De theoloog Dingemans probeert op zijn beurt, enerzijds luisterend naar wat wij wetenschappelijk weten over onze werkelijkheid en anderzijds luisterend naar de joods-christelijke traditie, na te denken over het beeld van God dat recht doet aan beide, aan ons weten en aan ons geloven.

Dingemans sluit zich dan aan bij denkers die de term pan-en-theïsme gebruiken. In deze term worden theïsme en pantheïsme verbonden. Dingemans schrijft:

'Het theïstische denken zet God teveel apart van de wereld ('de man hierboven'). In het pantheïsme vallen God en wereld samen, zodat er geen ruimte overblijft voor de eigen vrijheid, laat staan voor afwijkingen in het evolutieproces en de menselijke geschiedenis.'

Dingemans wil overeind houden dat God een eigen identiteit heeft, waarmee hij onze wereld overstijgt. Maar tegelijk wil hij vasthouden aan het geloof dat God deze werkelijkheid doortrekt of misschien kan men beter zeggen: begeleidt. 'Gods invloed, inwerking is niet bindend, maar nodigend, roepend en lokkend, zeggen dan de 'proces theologen'.' In die lijn van theologisch denken wordt God allereerst gezien als een allesomvattende energie die zich ook geïnvesteerd heeft in het evolutieproces en die in dat proces ook zelf meegroeit en verandert, terwijl hij tegelijk zichzelf trouw blijft. God vernieuwt de wereld steeds weer en reikt haar ook steeds weer nieuwe mogelijkheden aan.

Tenslotte eindigt Dingemans bij de plaats en de rol van God in relatie tot de mens. Ik citeer hem nogmaals: "Het absolute hoogtepunt van Gods invloed op de wereld valt samen met de komst van de mens. Dan verschijnt ook God zelf op het wereldtoneel, niet als regisseur, maar als medespeler - of zonder beeld: als een machtige factor in het wereldgebeuren. Er is immers een fors tegenwicht nodig tegen de menselijke mogelijkheid om te zondigen, relaties kapot te maken en zelfs de hele schepping te vernietigen. Naast de gebinten van de natuurwetten en de menselijke rationaliteit is er ook de goddelijke inwerking van religies om mensen de weg te wijzen en ze steeds weer de kans te geven om opnieuw te beginnen. Misschien kan men de rol van God in onze geschiedenis nog het beste omschrijven als die van de souffleur, die ons achter de schermen influistert wat we moeten zeggen en doen. Met als grootste daad van tolerantie, dat Hij het dan ook nog aan ons overlaat of we luisteren of niet. Met alle gevolgen van dien..."

Deze gedachtegang sluit heel nauw aan bij de visie op God die ik in een ander boekje tegenkwam en daar heel mooi wordt weergegeven in een dialoog met een jongetje dat met een aantal lotgenoten ondergedoken zit in een RK jongensinternaat. Dit jongetje ontwikkelt een speciale band met de leidinggevende priester in dat internaat die op zijn beurt heel erg geïnteresseerd is in het jodendom.

De joodse jongens waren bijna opgepakt door de Duitsers. Dankzij één Duitse officier die de situatie wel doorheeft, maar negeert, worden ze gered en ontspint zich het volgende gesprek. Nadat de priester God uitbundig gedankt heeft vraagt het joodse jongetje:

*"Geloof u echt dat het God is die ons geholpen heeft, vader?"*

*"Eerlijk gezegd, nee, m'n jongen. Daar bemoeit God zich niet mee. Dat ik me sinds de reactie van die Duitse officier goed voel, komt doordat ik weer een beetje vertrouwen in de mens heb gekregen."*

*"Ik denk dat het door u komt. God heeft een zwak voor u."*

*"Kletskoek!"*

*"Geloof u niet dat als we ons vroom gedragen, als een goed jood of een goed christen, ons dan niets kan overkomen?"*

*"Waar haal je zo'n dom idee vandaan?"*

*"Van de catechismus. Vader Bonifatius ... "*

*"Hou op! Dat is gevaarlijke kletspraat. De mensen doen elkaar onderling kwaad en God bemoeit zich er niet mee. Hij heeft de mensen als vrije wezens geschapen. Dat betekent dat wij lijden en lachen zonder dat dat iets met onze goede of slechte eigenschappen te maken heeft. Welke verschrikkelijke rol wil jij God toebedelen? Kun je je ook maar een seconde voorstellen dat iemand aan de nazi's ontkomt omdat God hem liefheeft, terwijl de ander wordt gevangengenomen omdat God een hekel aan hem heeft? God bemoeit zich niet met onze zaken."*

*"Bedoelt u dat wat er ook gebeurt, het God een zorg zal zijn?"*

*"Ik bedoel dat wat er ook gebeurt, God zijn taak heeft volbracht. Nu is het onze beurt. Wij moeten voor onszelf zorgen."*

(Uit: Eric-Emmanuel Schmitt, Kind van Noach)

Genoeg stof ter overdenking misschien ook nog eens voor een leerhuisavond of wijkavond of bij de catechese.

# NIEUWS UIT DE GEMEENTE

## Een nieuwe naam!

voorzitter kerkenraad,  
Wolter Koolstra

---

Op donderdag 22 december 2005 werd de akte van vereniging getekend. De Hervormde Gemeente Bijlmermeer en de Gereformeerde Kerk van Bijlmermeer zijn opgehouden te bestaan en gaan nu verder als Protestantse Gemeente te Bijlmermeer.

Deze fusie kwam niet zomaar uit de lucht vallen. Al ruim veertig jaar geleden, op 24 april 1961, deden achttien theologen de oproep: "de gescheidenheid van hervormde en gereformeerde kerken kan niet langer geduld worden". In september 1986 begonnen in de Bijlmermeer de gezamenlijke kerkdiensten van hervormden en gereformeerden en in de tijd daarna werden de twee gemeenten voor het gevoel steeds meer één gemeente. Alleen bij bestuurlijke en officiële zaken werd nog zichtbaar dat wij twee gemeenten waren. Een grote en historische stap werd genomen op 12 december 2003. Toen werd besloten tot een fusie van de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelische Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden (de fusie zelf ging in op 1 mei 2004).

Door deze fusie werd het ook mogelijk om plaatselijk te fuseren tot één gemeente. Hoewel we praktisch gezien al één gemeente waren, is het goed om dat ook formeel te bekrachtigen én te vieren.

Op zondag 8 januari hebben wij deze fusie dan ook gevierd. Bij die gelegenheid is ook de nieuwe site van de gemeente (<http://bijlmermeer.pkn gemeente.nl>) gepresenteerd. In de dienst zongen wij het lied dat geschreven is ter gelegenheid van de landelijke kerkvereniging, met o.a. de woorden:

*Waar de liefde als weg ons blijft aangezegd,  
een gave zo groot sterker dan de dood, daar is leven!  
Wij leven in vuur en vlam gezet van Godswege,  
bewogen tot gebed om zegen!*

Mogen wij als gemeente die weg van liefde gaan en Gods Geest daar ervaren.

## Uit de kerkenraad van 13 december 2005

ds. Jan van der Meulen

---

Bij de evaluaties van de diensten in november kwam de lage opkomst ter sprake bij de Surinaamse zangdienst van zaterdag 26 november 2005. De kerkenraad zal eerst de evaluatie afwachten in de Surinaams Antilliaanse werkgroep.

Over de gezamenlijke ELG-PGB dienst van 13 november is een brief binnengekomen van een kerklid die het idee had bij een ELG dienst op bezoek te zijn. De kerkenraad herkent zich hierin niet. De gevolgde liturgie was de liturgie die altijd gevolgd wordt in gezamenlijke ELG-PGB diensten. Besloten wordt om de liturgie die in onze gezamenlijke diensten met de ELG gevolgd wordt bij gelegenheid van de nieuwe reeks gezamenlijke diensten in de 40-dagentijd tot en met Pasen nogmaals toe te lichten in *Opnieuw*. Verder zal er pastorale aandacht gegeven worden aan het genoemde gevoel van onvrede met de gemeenschappelijke diensten.

Het dienst- en collecterooster 2006 wordt vastgesteld. Nader bepaald moeten nog worden diensten op de vierde Advent, Kerstavond en oudjaar die in 2006 op zondag vallen.

Bij de behandeling van de begroting 2006 gepresenteerd door het College van Kerkrentmeesters komt naar voren dat de tekorten de komende jaren verder zullen oplopen ook al zal naar alle waarschijnlijkheid de subsidie aan onze gemeente voor de komende twee jaar verhoogd worden. De financiële situatie wordt ondanks die verhoging zodanig dat over een paar jaar de gemeente niet meer in staat zal zijn het traktement voor de beide predikanten (1<sup>2</sup>/<sub>3</sub> voltijd) op te brengen. De vraag rijst hoe daarmee omgegaan moet worden. De kerkenraad moet een gezond financieel beleid voeren maar wil tegelijk een goede werkgever zijn, een prettig werkklimaat voor de beide predikanten handhaven en de onzekerheid over de toekomst niet op hun schouders leggen. Probleem is wel dat een duidelijke regeling over hoe te handelen in een situatie dat feitelijk een predikant boventallig wordt in de PKN nog niet bestaat. De kerkenraad zal zich daarom allereerst richten tot de Classis om met haar de zorgen over de toekomst te delen en haar te vragen om mee te zoeken naar oplossingen. De begroting van 2006 wordt vervolgens goedgekeurd. Ook de begroting van de diaconie wordt na bespreking van enkele detailpunten goedgekeurd.

In de bezinning komt de werkgroep vrijwilligerszorg aan bod. Het motto van de werkgroep is goed weer te geven in een citaat van Marguerite Yourcenar: "We vergissen ons heerlijk als we bij ieder mens kwaliteiten zoeken die hij niet heeft en geen acht slaan op de kwaliteiten die hij wel heeft." We hebben de afgelopen twee jaren onder leiding van de commissie Vrijwilligerszorg geprobeerd om uit te gaan van de wensen en talenten van gemeenteleden en daar een taak bij te zoeken. De gebruikte gaventest die door sommigen kritisch werd onthaald bleek toch een instrument om die gaven en affiniteiten op te sporen. Er zijn ook veel persoonlijke gesprekken gevoerd. De gegevens hieruit worden vertrouwelijk behandeld. In de komende periode wil de commissie Vrijwilligerszorg een nieuwe ronde van gesprekken gaan voeren met alle groepen in de kerk met het oogmerk om de doelstellingen van de verschillende (werk)groepen helderder te krijgen en met de verschillende groepen te kijken wat er nodig is om die doelstelling te realiseren. Dit kan dan weer met de gemeente gecommuniceerd worden.

Onder het agendapunt 'Kerkzijn met verschillende culturen' komt het verzoek aan de orde dat de Presbyterian Church of Ghana (PCG Accra) gedaan heeft aan Kerkinactie (Protestants Landelijk Dienstencentrum Utrecht) om een predikant uit te lenen aan de PCG Amsterdam. Ds. Jan van der Meulen is de beoogde kandidaat. Er is overleg geweest tussen het moderamen en het Protestantse Landelijk Dienstencentrum in Utrecht. Kerkinactie wil alleen toestemmen in dit project als de plaatselijke gemeenten te weten de Protestantse Gemeente Gaasperdam (iw) de Protestantse gemeente te Bijlmermeer en de PCG Amsterdam bereid zijn om weer aan een Associatie (nauwe samenwerking) te gaan werken. Gezien eerdere kerkenraadsbesluiten, onder andere van april 2005, heeft het moderamen het groene licht gegeven om het projectvoorstel verder uit te werken. In de kerkenraadsvergadering van januari 2006 zal daarover verder besloten worden en zal er ook gesproken worden over hoe de PGB denkt te kunnen bijdragen aan dit proces van Associatievorming.

Samenvattend:

Voorzien is dus het uitlenen van ds. Jan van der Meulen voor eenderde van zijn werktijd, -het deel dat tot nu toe werd ingevuld met de projecten 'Kerkzijn met verschillende culturen' en 'Samen kerk in Amsterdam Zuidoost'. Voor tweederde blijft ds. Jan van der Meulen predikant van de PGB. Voor het eenderde deel van zijn werk zal hij werken onder verantwoordelijkheid van de PCG. Voorgesteld wordt deze eenderde deeltijd administratief onder te brengen bij de Protestantse Gemeente Bijlmermeer. Het College van Kerkrentmeesters zal zich hier in haar eerstvolgende vergadering over buigen.

## Veel bereikt, nog veel te doen

René Meijer

---

In een brochure met de bovenstaande titel doen Kerkinactie en ICCO verslag van hun hulpverlening in de gebieden die op 26 december 2004 werden getroffen door een van de grootste natuurrampen ooit: de tsunami. Het is een brochure met veel foto's en persoonlijke verhalen. 'De mensen' willen graag weten wat er met hun geld gebeurt, en dus geven steeds meer hulpverleningsorganisaties dit soort materiaal uit. De helft van de Nederlanders heeft maar weinig vertrouwen in de hulpverleningsorganisaties en ze denken dat er veel geld, zo'n 30%, aan 'de strijkstok' blijft hangen, zo las ik deze week in de krant. Zouden veel mensen spijt hebben dat ze een ruimer bedrag hebben gegeven dan ze gewend zijn te doen?

Diezelfde argwanende mensen worden blijkbaar niet goed bereikt door alle drukwerk dat als verantwoording wordt verspreid door de hulpverleners. Of praten we elkaar weer eens allemaal na zonder er het fijne van te weten?

Het viel me op dat ik met kerst maar weinig van de (gratis) brochures ben kwijtgeraakt in de kerk. Misschien was u niet in de stemming, zo met kerst. Of misschien bent u wel helemaal niet zo argwanend als de gemiddelde Nederlander. Misschien bent u zelfs wel goedgelovig. Hoe het ook zij: ik heb nog volop interessante brochures. Loop dus even langs bij de tafel van de wereldwinkel om er een te halen. O ja, er staat een grote fout in de brochure, juist in het stuk over de financiële verantwoording. Heb ik nog niemand over gehoord. Als dat zo blijft weet ik het zeker: we zijn een goedgelovige gemeente.

Even iets heel anders: ik heb deze week een gesprek gehad met Otto Sondorp, de gemeenteadviseur in de classis Amsterdam, over het maken van een rechtstreeks contact met de Koptisch Orthodoxe Kerk in Egypte, ons nieuwe ZWO-project. Het is ook voor Kerkinactie nog niet gebruikelijk om dit soort rechtstreekse contacten via e-mail te onderhouden. Er zal dus nog wel wat water door de Amstel en de Nijl vloeien voor we echt contact hebben, maar we gaan er enthousiast mee aan de slag. Naar verluid is er recent door Kerkinactie een werkbezoek gebracht aan de Koptisch Orthodoxe Kerk in Egypte. Ik probeer in contact te komen met de degene die er geweest is. U hoort er van.

## Ouderenkring

Ans Odinot

De inleidende woorden van Ans Werner gingen over 'Een leven als god in Frankrijk'. Zij mijmerde over wat er dan zo aantrekkelijk zou zijn in dat land. De Natuur? Het klimaat? Het eten? De conclusie was, dat er daar veel moois te beleven valt, maar dat het uiteindelijk niet uit maakt, zeker niet met Gods zegen.

Toch bleek uit de beelden van de Ardèche in zuid Frankrijk, die Frank ons toonde, dat ook daar bijzonder veel te beleven valt. Vooral op het gebied van natuurschoon. De haast tastbare stilte na de zomerse toeristendrukke.

Donderdag 16 februari zal Annie Vis ons iets vertellen over symbolen in de christelijke kerk en daar ook muziek bij laten horen.

Iedereen is weer van harte welkom vanaf half tien in De Nieuwe Stad.

## De beste wensen

Cocky en Jan van der Meulen

Wij willen iedereen bedanken die ons ook dit jaar weer kerst- en nieuwjaarskaarten stuurde per post of per e-mail of zelf bezorgd en/of zelf gemaakt. Alle kaarten hangen nog in de huiskamer. Tegelijk willen wij u allemaal, kaartschrijvers of niet, nog een goed en gezegend 2006 toewensen.



**Jubileumconcert en 'sing-in'**

Protestantse Cantorij 'De Nieuwe Stad'  
o.l.v. Mariëtte Kroese

orgel & piano:  
Matthias Havinga

**4 februari 2006**  
**19.30 - 21.00 uur**

De Nieuwe Stad, grote zaal

Muziek van o.a.: Van Beethoven, Händel, Ramírez,  
Sweelinck en Jonathan Huizer



## Daar komt de muziek aan

Henk Kroese

Iedere zondag verheug ik mij op de muziek in de kerkdienst, piano- of orgelspel. Het is een genot en gelijk een verademing te horen hoe deze muziekinstrumenten tot meer in staat zijn dan we ooit gedacht hebben, dankzij de organist.

Ook op onze Cantorij ben ik trots en vol ongeduld zie ik uit naar het tijdstip van ons volgend optreden. En hopelijk u ook, als gemeentelid. Als u deze *Opnieuw* op tijd ontvangt dan kijkt u ongetwijfeld ook nog uit naar ons jubileumconcert, op zaterdagavond 4 februari a.s. van 19.30 - 21.00 uur. We zingen dan niet alleen o.l.v. Mariëtte Kroese, maar Matthias bespeelt het orgel en piano en u doet als gemeente ook mee!

Kunnen deze fijne dingen allemaal gratis plaats vinden, kost het niks? Een zucht van uw nieuwe kerkrentmeester: helaas voor niets gaat de zon op en ja het kost ook in de kerk geld om van de mooie (muzikale) dingen des levens te genieten.

Daarom (wederom, net als vorig jaar) een oproep om ons fonds Kerkmuziek te gedenken. U kunt uw bijdrage storten op rekeningnummer 456 1000 ten name van Protestantse gemeente te Bijlmermeer te Amsterdam onder vermelding van: kerkmuziek. Uw bijdrage wordt als geormerkt geld beschouwd, zodanig ook verwerkt in onze administratie en besteed aan ons gezamenlijk doel: genieten van de muziek, die we op zondagmorgen (of op andere dagen) in ons kerkcentrum mogen beleven. Van harte aanbevolen!

## De mens centraal

namens de voorbereidingsgroep,  
ds. Arjan van Lagen

---

Onder dit motto worden er drie leerhuisavonden georganiseerd. Het zullen drie verschillende avonden zijn, met een verschillende inhoud en ook met een verschillende vorm, maar op elke avond staat 'de mens centraal'.

De eerste avond - 23 februari - heeft tot thema: mens in relatie.

Een mens is een sociaal wezen. Als mens kennen we verschillende relaties: zakelijke, persoonlijke, vriendschappelijke en ook liefdesrelaties. Deze avond gaat het vooral over dat laatste, met een Engelse term: marriage encounter, maar wat ons wordt aangereikt zou ook wel eens heel goed van pas kunnen komen in andersoortige relaties.

Deze avond staat onder leiding van Janna Matthijssen en Piet Baaijens.

Het thema voor de tweede avond - 9 maart - luidt: mens in de wereld.

Op deze avond zal Jannetta Bos ons vertellen over haar werk voor Artsen zonder Grenzen. Van tijd tot tijd reist Jannetta af naar verre oorden om als psychologe met name kinderen te helpen bij het verwerken van traumatische gebeurtenissen als geweld, oorlog en terreur, gebeurtenissen waarbij zij betrokken waren en dan als slachtoffers.

De derde avond - 23 maart - heeft tot thema: mens en zelfkennis.

Deze avond gaan we onder leiding van Janna Matthijssen op een bijzondere manier te werk met een bijbelverhaal. De bedoeling is dat we ons 'inleven' in de figuren in dat verhaal. Deze wijze van omgaan met een bijbelverhaal wordt bibliodrama genoemd. We proberen het verhaal van binnenuit te begrijpen, of dichter bij onszelf, bij onze eigen gevoelens en verlangens te komen.

Drie avonden, drie verschillende avonden, maar alledrie bijeengehouden door het thema "de mens centraal". Het gaat om mensen, ook om onszelf. Wij bieden u deze avonden graag aan om zo met elkaar en aan elkaar te groeien als mens.

Deze leerhuizen kunt u alle drie volgen, maar u kunt ook kiezen voor één of voor twee avonden. Deze worden steeds gehouden in ons kerkelijk centrum De Nieuwe Stad van 20.00 - 22.00 uur.

Inlichtingen kunt u krijgen bij Janna Matthijssen. Telefoon 699 6173.

## Religieuze beleving (avondgroep)

Annie Vis

---

De eerste bijeenkomst heeft plaatsgevonden op 30 november jongstleden. Onderwerp: Toch toekomst voor Sara, Hagar en Maria.

De gemeenschappelijke lijn in de levens van deze vrouwen is, dat hoewel de geschiedenis van Israël op een dood spoor is geraakt en alles hopeloos lijkt, er door Gods genade toch een keerpunt komt. Er wordt een kind geboren, er is weer toekomst.

We hebben geluisterd naar *Hagar's Klage* van Franz Schubert en naar het *Magnificat* van J.S. Bach.

Op 15 februari hopen we weer bij elkaar te komen (zie Agenda), dan zal Ety Hillesum het onderwerp zijn. We zullen luisteren naar delen uit haar dagboeken, voorgelezen door de actrice Margreet Blanken (radio-opname). Een voorlezing die enige malen wordt onderbroken door gedeelten uit het Requiem van de engelse componist John Rutter

Wie belangstelling heeft is van harte welkom in zaal 1 om 20.00 u.

## Tien jaar Beheerscommissie

Henk Kroese

Op 14 december heb ik na tien lid te zijn geweest van de Beheerscommissie (drie maanden als vice-voorzitter en daarna als voorzitter) afscheid genomen van deze club. De voorzittershamer heb ik op die avond overhandigd aan Wim Hilderink, als mijn opvolger en vanaf 1 januari 2006 is hij de nieuwe voorzitter. Als ik nog eens terugdenk aan al die jaren, dan hebben we als commissie toch heel wat meegemaakt. Denk aan enkele moeilijke huurders, die zich niet konden gedragen in ons kerkcentrum, achterstand in betalingen hadden, enzovoorts. Maar ook technische gebreken, zoals lekkages en beschadigingen door inbraak en feesten in de ontmoetingshal...

Toch kan ik, terugziend op deze tien jaren, tevreden zijn met wat we als Beheerscommissie hebben bereikt: een stabiel kerkcentrum, dat nog even mooi en gaaf is als twaalf jaar geleden, de altijd aanwezige vrijwilligers, maar ook de professionals kwijten zich goed van hun taak, terwijl dit niet altijd makkelijk is. Er is ook een nieuwe vice-voorzitter John Hiwat in plaats van Cicilia Pengel. Het blijft (in mijn ogen) een wonder hoe vier verschillende kerken met hun eigen culturele en historische achtergrond zo goed kunnen en willen samenwerken om ons mooie kerkcentrum in stand te houden. Ik wens de Beheerscommissie veel wijsheid toe in de komende jaren.

## Dienst van de eenheid op 22 januari 2006

Frank Odinoi

De reacties die wij hoorden op deze dienst waren positief. Er waren, net als vorig jaar, weer stukjes inbreng van afzonderlijke kerken (nu vier dus.) De Rooms-katholieke parochie was als eerste aan de beurt. Albert Koot was zo bezig met eenheid, dat hij onbewust had aangenomen dat zijn overweging in de parallelle dienst vanzelf ook in de andere zaal zou klinken. Voor wie het toch niet heeft gehoord, volgt het alsnog:

"Bemide gemeente. God heeft een relatie met u. Een vriendschapsrelatie. Waardering van elkaars gezelschap. Goed om samen te zijn. Uw regelmatig gebed thuis; de samenzang hier. Het geeft steun en vertrouwen zo'n relatie. Het is ook een verbond, een afspraak dat zowel God als u zich beiden houden aan de afspraak.

Die afspraak is: Heb God lief en heb je naaste lief als jezelf. Dat is de Tora, het verbond tussen God en de mensen. Je naaste beminnen zoals jezelf. Dus: Behandel de mensen zoals u zelf behandeld wilt worden. Vindt u het fijn als de mensen u groeten? Geef dan ook een groet en een glimlach aan de ander. Kies steeds het goede. Want door het goede te doen kunt u het kwade bestrijden.

Het rommelt hier en daar in de stad. Buren zijn boos op elkaar. Burgemeester Cohen probeert de boel bij elkaar te houden. Daarom geef ik u graag mee het motto uit de Bijbel vandaag: Vindt u het fijn als de mensen u groeten? Groet dan zelf ook. Als dat gebeurt dan is het goed wonen in het beloofde land, ook in onze dierbare Bijlmer."

Na het eerste couplet van gezang 308 vervolgde de Evangelische Broeder gemeente met:

"Zusters en broeders, gemeente van Jezus Christus,

Overall waar mensen met elkaar te maken hebben, waar mensen samen zijn, komen spanningen en irritaties voor en zijn er conflicten. Er bestaat geen kerkgemeenschap die nooit hiermee te maken heeft gehad. Ook hier in de Nieuwe Stad kennen we bijvoorbeeld, onze kleine irritaties over de manier van geloofsbeleving van anderen.

In de preektekst die we vandaag gehoord hebben, geeft Jezus enkele richtlijnen, zeg maar een procedure, over de manier waarop we als gemeenschap met elkaar moeten omgaan, wanneer een lid iets verkeerd heeft gedaan.

Maar Jezus doet ons ook een toezegging nl.: "Waar twee of drie in mijn naam samen zijn, ben ik in hun midden. Let op. Er wordt niet gezegd, *waar twee of drie samen zijn*, maar waar twee of drie *in mijn naam* samen zijn. 'In mijn naam' vraagt om eenheid. Hoewel we dezelfde Bijbel hebben in soms verschillende vertalingen, is er niet altijd sprake van eenheid in Gods naam.

In mijn naam omvat ook: respect voor elkaar hebben, open staan voor de ander, want het gaat er niet om wie er gelijk heeft, maar hoe leggen we dat wat wij geloven of beleven aan elkaar uit.

In mijn naam betekent ook: over je eigen grenzen heen durven en willen kijken maar ook je eigen beperktheid kennen.

Een kerkgemeenschap zoals we hier in De Nieuwe Stad hebben, is meer dan alleen een gemeenschap van mensen. Juist ons samenzijn in zijn naam maakt ons tot een bijzondere gemeenschap van gelovigen.

Wel moeten we alles proberen te doen om één te zijn. We zullen ons moeten inspannen om te zorgen

dat onze houding naar elkaar toe steeds in overeenstemming is met onze christelijke idealen. Dat betekent niet dat we alles zelf kunnen, dat we op eigen houtje de kerkgemeenschap kunnen maken. We hebben uiteraard elkaar als 4 kerken nodig, maar bovenal het samen bidden als kerk genootschappen. Soms is het frappant te zien dat gelovigen, van wie je weet dat ze het op veel gebieden niet met elkaar eens zijn, toch samen kunnen bidden. Dat is precies waarom we vandaag hier samen de dienst vieren omdat we een kerkgemeenschap, bijeengehouden door God en in naam van God, ook wanneer het ons niet altijd lukt, die eenheid in de praktijk altijd waar te maken.

In Gods naam bij elkaar kunnen we in de Nieuwe Stad een kerkgemeenschap zijn:

Die haar deuren wijd openzet. Waar iedereen welkom is en niemand buitengesloten wordt.

Die geen onderscheid maakt tussen man en vrouw, tussen goed en slecht. Waar ieder heilig is en zondig.

Die geen rangen en standen kent, maar waar allen van hoog tot laag werkelijk zusters en broeders van elkaar zijn. Amen.”

Onze Protestantse gemeente kwam met de volgende tweespraak:

*(twee mensen zitten tegenover elkaar aan tafel)*

**A:** Ja, we zouden iets bedenken voor die dienst aanleiding van Mattheüs 18, over zondigen en over vergeving, en wat dat dan betekent voor de gemeenschap in DNS.

**B:** Nou, ik vond het wel een moeilijke tekst om iets mee te doen, het wordt zo gauw banaal of zo ernstig.

**A:** Eens kijken, het gaat er dus over, dat als er meningsverschillen zijn, als een ander iets doet waarvan je denkt dat het echt niet kan, dat je die ander daar op moet kunnen aanspreken.

Je zou kunnen zeggen: de kern is, dat niet alles acceptabel is, maar dat vergeven de basis is.

**B:** Kennelijk is er een spanningsboog tussen ‘grenzen stellen’ & ‘ter verantwoording roepen’ aan de ene kant en ‘vergeven’ aan de andere kant. Want als je iemand ter verantwoording roept, dan ben je er van overtuigd dat het terecht is. Maar zijn jouw grenzen en inzichten de enige juiste? Is die grens die jij trekt wel terecht?

Mattheüs heeft het over zondigen. Hoe zouden we dat moeten zien?

**A:** Volgens mij is zonde: gescheidenheid.

**B:** En elkaar rigoureuus veroordelen.

**A:** Zoals in DNS, gescheidenheid: dat we elk als kerkgemeenschap toch vaak op ons eigen eilandje blijven zitten.

**B:** Ja, er zijn wel contacten, er is wel toenadering en we zitten vol goede bedoelingen en toch blijven we maar het liefst bij het oude vertrouwde.

**A:** Bijvoorbeeld, het al of niet zingen van Surinaamse liederen in onze morgendienst.

**B:** Of de kwestie van de zalenuitruil, als wij de grote kerkzaal niet willen inruilen voor de kleine, dan zegt de EBG: Is dat nou gezamenlijkheid?

En dan vragen wij onszelf af: moeten we dan zo maar onze zaal prijsgeven, terwijl we er zo aan gehecht zijn?

**A:** En nog zo’n voorbeeld: homoseksualiteit.

Vanuit onze visie op het geloof vinden wij dat er ook in de kerk geen onderscheid moet worden gemaakt tussen heteroseksuelen en homoseksuelen. Maar in dat standpunt staan we tegenover een grote meerderheid van christenen die zeker weten dat homoseksualiteit niet kan en niet mag in de kerk. Denk maar aan die vrolijke Afrikaanse dominee die onze dominee van Lagen geen hand wilde geven, omdat hij hem niet als zijn ‘broeder in Christus’ kan zien.

**B:** Ja, daar raak je een serieus punt, want op dit punt staan twee geloofsopvattingen lijnrecht tegenover elkaar en lijkt overeenstemming uitgesloten. De een ziet in discriminatie de zonde en de ander juist in niet discrimineren.

**A:** Een soort ‘heilige’ overtuiging, met aanhalingstekens bij heilig.

Want hoe heilig is iemands overtuiging.

**B:** Daar kom je niet zo makkelijk uit. Ik denk dat ‘t soms inderdaad gaat om een diepe overtuiging van de een die botst met de even diepe tegenovergestelde overtuiging van de ander. Dat los je moeilijk op, je kunt dan uiteindelijk alleen maar eerlijk zijn tegenover elkaar en zeggen dat je wezenlijk van mening verschilt.

Maar ik denk dat het vaker om onheilige overtuigingen gaat. Meningeën die je zelf erg nodig hebt of die je wel handig uitkomen en die je ten koste van de ander wilt handhaven. Ik denk, dat je dan van je eilandje van je heilige overtuiging moet leren afstappen en moet kijken, waar je elkaar echt kunt ontmoeten, wat je gezamenlijke basis is.

**A:** Tja, dat zou je kunnen noemen de zonde van de ‘heilige’ overtuiging en dito verontwaardiging. Maar hoe zit dat dan met vergeven. Wat betekent vergeven eigenlijk is dat hetzelfde als vergeten?

**B:** Nee, vergeven is natuurlijk niet: vergeten. Niet net gaan doen alsof er niets gebeurd is. Vergeven lijkt mij zoets als loslaten, loslaten van boosheid, van gekwetst zijn, van verdriet. Het is ook zoets als de ander weer losmaken van de foute en kwade dingen die hij of zij gedaan heeft.

**A:** Petrus denkt dat 7x vergeven al heel mooi en veel is. Want zeven is het getal van de volheid. Dus veel vergeven. Maar Jezus wil dat je zeventig maal zeven maal vergeeft, dus zoiets als: tot in het oneindige. Dat is toch niet makkelijk.

*(peinzend)* Misschien is vergeven uiteindelijk ook jezelf loslaten, jezelf een beetje relativëren.

**B:** Eigenlijk moet je de 'gein' in de ander kunnen zien.

En gein is in het Hebreeuws van dezelfde oorsprong als het woord 'genade'. Is dat niet mooi?

**A:** Zeker! De gein in jezelf en de ander zien maakt dat je gaat relativëren. En een kerk zonder lachen is dodelijk serieus.

**B:** Ja, zonder lach kom je op een dood spoor, word je dodelijk serieus. Ik heb pas iets gelezen van Désanne van Brederode dat prachtig aansluit. Zij zegt dat het geestelijke niet kan bestaan zonder geestigheid. *Leest voor:*

'Zonder geestigheid betekenen verheven momenten niets, worden ze veeleer loodzware klompen aan je voeten. Geestig moet je zijn. Geestigheid wil het ontroerend broze nog brozer maken. Luchtiger. Lichtdoorlatend.

Anders dan dieren zijn mensen geestelijke, maar vooral ook geestige wezens die elkaar om de gewoonste dingen laten lachen door overal een fantasierijke, persoonlijke draai aan te geven. Zij kunnen de feiten niet veranderen, maar wel elkaars visie op de feiten openbreken. Waar geestigheid waart, begint alles en iedereen te stralen - letterlijk. Daar kun je alleen maar dankbaar voor zijn. Plak je er een etiket op, dan wordt geest toch weer donkere materie. Dan wordt beweging toch weer verstarring. Dan wordt geloven toch weer een project.

Ik geloof, beloof, om geestig te blijven en vind geloof daar waar ik geestige mensen ontmoet die vreemde dingen durven zien en vreemde vragen durven stellen. Over God en religie hebben ze het soms ook, maar nooit met een verkramp, woedend, verbeterd of lijdend gezicht.'

**A:** Die tekst van Désanne van Brederode vormt wel een mooie conclusie.

Weet je wat? Kunnen we dit gesprek niet uitschrijven? We hoeven toch geen preek te produceren? Iets met zo'n tekst doen blijft toch altijd een worsteling. Dan doen we dit gesprek dáár nog eens over!

**B:** Okee, laten we dat doen!

**A:** *(zich wendend tot de kerkzaal)*

Ik zou willen voorstellen, dat we in De Nieuwe Stad in het vervolg proberen geestelijk en geestig tegelijk te zijn, omdat we weten dat genade en gein bij elkaar horen!

Tot slot van dit gedeelte liet een aantal dames van de ouderengroep uit de Luthers Evangelische gemeente van zich horen. Zij gaven persoonlijk hun mening over, waarom zij zich thuis voelen in De Nieuwe Stad. Aan het eind van deze dienst werd er door eenieder uit volle borst meegezongen met het eenheidslied 'Ga nu heen in vrede,

*ga en maak het waar,  
wat we hier beleden,  
samen met elkaar.'*

In het enthousiaste zingen leek iets door te klinken van: "Dat gaan we zeker doen!"

## Avondgebed al weer een jaar

Jessica Langenhoff

---

Sinds een jaar komt een kleine groep mensen om de week in Gaasperdam bij elkaar om samen te zingen, te bidden en stil te zijn. We zijn meestal met vijf mensen, afkomstig uit de protestantse en de katholieke traditie, van wie er twee om de beurt de voorbereiding doen. De data voor de komende maanden: 17 februari, 3, 17 en 31 maart. Op 3 februari geen avondgebed, want dan zijn Hannie en ik beiden in het franciscaner klooster in Megen.

We zijn in overleg met de Drie Stromenkerk om vanaf maart wellicht daar verder te bidden. Als je zin hebt om een keer mee te doen, bel dan even van te voren om te horen op welke plek het is. Mijn telefoonnummer is 365 0554. Nieuwe mensen zijn van harte welkom. Als je iemand weet die misschien belangstelling heeft, geef deze mail alstublieft door! Nieuwe voorbereiders zijn extra welkom! We zijn van harte bereid om mensen die mee willen voorbereiden een beetje op weg te helpen. Misschien tot ziens in de kerk of op het avondgebed.

# NIEUWS VAN BUITEN DE GEMEENTE

## Kruiswegen

*Marja Engelage, Margreet Tiel en Frank Odinot*

In een school in Amstelveen, het 'Amstelveen college', worden de kerkdiensten van de Engelstalige kerk 'Crossroads' gehouden. Een naam die naast 'zijwegen' ook 'kruisingen' kan betekenen, of kruiswegen, wat je zou kunnen duiden als de weg van of naar het Kruis.

Een kerk met een ongelooflijk aantal bezoekers: elke zondag twee diensten van ruim een uur met zo'n vierhonderd kerkgangers per keer. En in totaal tweehonderdvijftig kinderen (werd ons gemeld.)

Het Amstelveen College bezit een ruime aula, waar zich aan vier zijden podia bevinden met stoelen, zodat de kerkgangers rondom de plaats van handeling zitten.

Aan weerszijden worden teksten op schermen geprojecteerd, zoals de hoofdpunten van een betoog, en zoals de preek en de bijbeltekst die op dat moment wordt gelezen, zodat men kan meelesen en natuurlijk de teksten van de liederen of zouden we liever zeggen 'songs'.

Alle kinderen, van nul tot achttien jaar, gaan naar aparte ruimtes waar zij een eigen viering hebben. Het verschil met ons, waarbij de kinderen wel aanwezig zijn in de dienst, is hier best wel groot. De kinderdienst vindt alleen plaats tijdens de eerste dienst van elke zondag. Daarnaast vonden wij het ook erg goed dat er een buggy-ruimte in de kerk is, het geeft aan dat je ook met een klein kind welkom bent.

De hele liturgie is zeer informeel. Er wordt begonnen met een lied, begeleid door de 'band' en een zangeres en ook een koortje, wat echter wegviel in het versterkte geluid van band en zangeres. De uitvoering is muzikaal en niet al te hard. Van de muziek moet je houden, maar dat is kennelijk het geval met de kerkgangers. Het meezingen is bij sommigen zeer aarzelend en bij anderen vol overgave. Hier en daar verschijnt er soms een omhoog uitgestoken arm, wat leek te duiden op betrokkenheid, maar ook sterk deed denken aan de houding van jongeren op popconcerten.

Na het eerste lied en een welkomstwoord, met daarin de oproep om de mensen om je heen een hand te geven (dus geen vredegroet), werd de collecte gehouden, waarbij uitdrukkelijk gezegd werd dat de giften vrijwillig zijn. Vóór ons in de rij zagen wij briefjes van vijf euro verschijnen, maar soms werd het mandje ook zonder bijdrage doorgegeven.

Waar de collecte voor bestemd was werd op dat moment niet gemeld, maar bij navraag deelden de zeer toegankelijke en bereidwillige medewerkers die wij spraken ons mee dat de besteding van de gaven wordt bepaald door de 'oudsten'. Overigens wordt er wel regelmatig verantwoording afgelegd over de bestedingen. Een Kyrie of een voorbede hebben wij niet gehoord.

Wel een zeer goed voorgedragen en inhoudelijk betekenisvolle preek over Exodus 3: 12-15 over de Naam van God: 'Ik ben die ik ben'. Dit werd zelfs geïllustreerd met een weergave van de hebreeuwse tekst. Daarna werd er weer gezongen en er werd ook een vrij langdurige stilte in acht genomen, wat als een goed moment overkwam.

Na het derde lied was de dienst afgelopen, zonder dat er een zegen was uitgesproken.

Toen kon iedereen aan de gratis koffie en thee, met een koekje.

Er werd in de dienst ook melding gemaakt van de mogelijkheid om met een van de medewerkers te bidden en voor alle vragen werd de informatiebalie aangeprezen.

De kerkgangers waren voor 95% blanke, hoger opgeleide mannen en vrouwen van 25 tot 35 jaar, zo schatten wij in, en eveneens zeer bereidwillig om te praten: wij spraken langdurig met na elkaar twee kerkgangers.

Naast de diensten zijn er ook allerlei andere activiteiten, zoals 'huisgroepen', gemberbrood workshop voor de vrouwen, 'de kunst van het wijn drinken' voor mannen en allerlei groepen voor kinderen.

Alles bij deze kerk ademde een 'gelikte' organisatie. Alles perfect op tijd, overal (verwijderbare) aanwijsbordjes, vele vriendelijke en open medewerkers, muziek, geluid en beeld uiterst verzorgd.

Alles gericht op de jonge volwassene van nu, op zoek naar spiritualiteit in het 'ik-tijdperk', lijkt ons.

Aansprekende muziek, een goed verhaal met inhoud, geen lange zit, niet gehinderd worden door verhalen over hoe moeilijk anderen het soms hebben, kortom een comfortabel samenzijn met gelijkgestemden met een zekere diepgang.

We denken dat er wel wat van deze organisatie te leren valt.

Voor 'insiders' en oud-gedienden is het niet moeilijk om een bevredigende en inspirerende kerk te zijn (al kost dat nog moeite genoeg), maar om zoveel mensen van deze tijd voor je zaak te winnen zoals Crossroads demonstreert, zul je misschien wat aan zelfonderzoek moeten doen. Tenminste, als dat is wat je wilt.

## Plan voor een diaconale volkstuin

namens het Kerkhuis  
Henk-Jan Gosseling

Het Kerkhuis wil graag deze keer uw aandacht vragen voor een nieuw initiatief. We werken namelijk aan een plan om aan mensen uit ons netwerk de gelegenheid te geven om een volkstuintje te gaan bewerken. Er is net buiten Zuidoost een mooi gelegen volkstuintjescomplex, enigszins verborgen in een hoek bij de provinciale weg naar Weesp. Het complex heeft echter te kampen met achterstallig onderhoud: de entree, het pad, hekken en huisjes moeten nodig opgeknapt. Er is veel overwoekering door bramen en brandnetels. Maar er is wel een gemotiveerde groep van een stuk of tien mensen die op het terrein bezig is. Zij willen er wat van gaan maken en gaan ook voortvarend het achterstallig onderhoud te lijf.

Via Wim Hilderink hebben we contact gelegd met het bestuur. Zij zijn bereid om enkele tuinen aan Het Kerkhuis ter beschikking stellen, als een soort diaconale volkstuin. Ons idee is om mensen die weinig inkomen hebben de kans te bieden om hun eigen groente te gaan verbouwen. Zo'n tuin kan ook een leuke tijdsbesteding bieden: je bent lekker buiten en je leert er mensen kennen. En je kan in de zomer volop groente uit eigen tuin eten.

Het is niet vrijblijvend om op een volkstuintje te werken, inzet en discipline zijn een vereiste. Men moet bereid zijn om er tijd en energie in te stoppen: onspitten, zaaien, onkruid wieden. Via de Voedselbank en via de 'Werkgroep Uitgeprocedeerde Vluchtelingen' hebben we al een aantal mensen gevonden die enthousiast aan de slag willen gaan. Maar voor het zover is zijn we nog op zoek naar mensen die dit project willen begeleiden. Vandaar de volgende oproep:

### Oproep

We zijn voor onze diaconale volkstuin op zoek naar mensen die het leuk vinden de aanstaande volkstuinders te begeleiden en te coachen. Ook als u geen groene vingers hebt, maar wel weet hoe je mensen uit een kwetsbare doelgroep moet motiveren, zijn we heel blij met uw inzet! Tevens zijn we op zoek naar sterke mensen die willen spitten en ander wat zwaarder werk willen doen.

Als u belangstelling hebt neemt u dan svp contact met me op, zie hieronder voor het telefoonnummer.

### Verhuizing

Dan nog een belangrijk bericht. Het Kerkhuis verhuist per 1 februari naar het pand van de Bijlmer Duif, zie hieronder voor ons nieuwe adres. U krijgt zeker bericht over de officiële opening, later dit jaar.

Met hartelijke groet vanuit Het Kerkhuis de Bijlmer Duif  
Hoogoord 187 A, 1102 CJ Amsterdam Zuidoost.  
Telefoon 691 3963 of 06 - 2832 8643

## LEZERS SCHRIJVEN

### Ingezonden brief

Jan Vos

Opmerkingen n.a. v. diensten rond de jaarwisseling 2005 / 2006 (van de Protestantse Gemeente te Bijlmermeer, met Lutheranen). Met Kerst was ik ergens anders. De kerkdiensten van 31 december en 1 januari woonde ik wel bij. Graag geef ik naar aanleiding daarvan wat indrukken en opmerkingen. Algemeen: Sober. Praktisch alleen schriftlezing. Dit was niet vooraf in de diensten gezegd. Het heeft kennelijk wel in "Opnieuw" gestaan. Toch: de predikanten hadden er vooraf in de dienst wel even aan kunnen herinneren. Mij overviel het. Was het om (meer) tijd voor ontmoeting te hebben na de dienst? De diensten zelf waren vrij summier. Er was alleen reflectie over de schriftlezing. In de oudejaarsdienst n.a. v. een psalm. Alles wordt in de psalmen vaak tweemaal gezegd. Het lijkt daarom veel... Iets dergelijks gebeurt vaak in zomervakanties in de diensten met Lutheranen. Zij het in iets minder uitgesproken vorm. Op 1 januari bovendien een puzzel hoe men z'n zitplaats moest kiezen. De opstelling van de stoelen deed denken aan een zoekplaatje met heel veel (voor anderen?) gereserveerde zitplaatsen. Bijna een sluipdoor- kruipdoor systeem. De figuur die midden in de kerkzaal geplaatst was riep bij mij gevoelens op van een teken -in de stijl van het bekende brandende braambos (niet negatief!).

In de liturgie van 1 januari waren er voorts liederen uit een voor ons nieuwe verzameling "Tussentijds". Gaat dit vaker gebeuren: krijgen we daarop een toelichting?

Dan: in diensten van de laatste tijd met Jan van der Meulen hadden we enkele malen als slotzang een lied dat verstillend ademt - met integrerende solozang van de predikant. Gebruikelijk was: een lied waarin de gemeente zich met overtuiging en vertrouwen kon uiten. 'k Zou graag iets over de achtergrond vernemen - misschien komt dan een discussie op gang.

Ook nog iets over het begin en ook de afsluiting van onze diensten in 't algemeen. In een Luthers land als Zweden was het tijdens mijn verblijf daar niet gebruikelijk dat er orgelmuziek klonk voordat de predikant (eventueel met secondant) in de kerkzaal was gearriveerd. Pas bij diens binnenkomst kwam ook de organist in actie, voor inleiding tot het aanheffen van het intochtlied. De afsluiting van de dienst behandelt men daar eveneens anders dan wij doen. Na slotzang en zegen gaat de gemeente weer zitten en hoort zittende een speciaal op de bewuste zondag van het kerkelijk jaar toegesneden orgelstuk (postludium) aan. Daarna verlaat men, vaak in stilte en zonder muziek, de kerkzaal. Een idee voor ons, nu we meer met de Lutheranen doen?

## Een uitleg bij de opmerkingen van Jan Vos

ds. Arjan van Lagen

---

Naar aanleiding van de opmerkingen over de diensten in onze gemeente in het algemeen en over de diensten rond de jaarwisseling in het bijzonder wil ik graag een reactie geven.

Allereerst spreekt het meelevend en meedenkend in onze diensten zoals die uit de opmerkingen van Jan Vos blijken, mij aan. Dat betekent niet dat ik in alles met hem kan meegaan. Maar enige uitleg is toch wel op zijn plaats, hoewel sommige zaken die Jan Vos aansnijdt heel goed te bespreken zijn in een vergadering van de liturgiecommissie, zoals zijn verwijzing naar het begin en de afsluiting van de diensten in de Lutherse Kerk van Zweden.

De oudejaarsdienst is - zover mijn herinnering reikt - steeds in de vorm van een avondgebed gedaan. Een sobere, wat verstilde dienst waarmee we van het oude jaar afscheid nemen. Kerkelijk gezien heeft deze dienst geen goede papieren: in de kerk geldt het als een gewone dag. Nieuwjaarsdag echter heeft juist wel goede kerkelijke papieren. Nieuwjaarsdag, of liever 1 januari, is namelijk de achtste dag van het kerstfeest. Deze periode van zeven dagen en één dag om een feest te vieren vindt zijn herkomst in het joodse geloof. Alle joodse feesten omvatten een dergelijke periode en naar dat model zijn ook het kerstfeest en het paasfeest gevormd.

De achtste dag van het kerstfeest valt op deze wijze samen met het verhaal van de besnijdenis van Jezus zoals alle joodse jongetjes op de achtste dag besneden worden. En daarmee is altijd een vaste lezing gegeven voor de dienst op 1 januari: Lucas 2:15.

Dit jaar viel 1 januari op een zondag. Allerwegen werd gezegd dat we niet op veel mensen moesten rekenen, op nieuwjaarsdag. Maar het aantal kerkgangers overtrof verre onze verwachtingen. We hadden bij de inrichting van de kerkzaal daarom op minder mensen gerekend en dat viel wat betreft op de opstelling van het meubilair niet zo gauw meer te veranderen. Ik kan me wel indenken dat het geen goed gevoel geeft als je daar niet op ingesteld bent. Jammer en een volgende keer beter, zal ik nu maar zeggen.

In de dienst van 1 januari hebben we veel liederen gezongen uit de bundel 'Tussentijds'. Jan Vos heeft dat goed gezien. Maar hij zal ook gemerkt hebben dat we de liederen ofwel al kenden, ofwel een andere tekst hadden op een bekende melodie. Daarover ging de klacht niet, maar waar komt deze bundel vandaan. Deze bundel hebben we nooit officieel in *Opnieuw* of op de liturgie geïntroduceerd. Daarom nu enkele opmerkingen over deze bundel, waarvan de ondertitel luidt: 'Aanvullend liedboek bij het Liedboek voor de Kerken'.

Uit het voorwoord op deze aanvullende bundel het volgende:

Na het verschijnen van het Liedboek voor de Kerken in 1973 is in de daaropvolgende dertig jaar veel nieuw materiaal ontstaan. In de periode 1981-2004 werden veel nog niet eerder gepubliceerde liederen door de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied (ISK) verzameld in acht delen Zingend Geloven. Ook in andere liedbundels verschenen nieuwe liederen, die ten dele aansloten op de traditie van het Liedboek, maar vaak ook nieuwe wegen insloegen. De laatste jaren bereikten de ISK en de uitgeverijen regelmatig verzoeken van plaatselijke kerken om eigen liedbundels met nieuwe liederen te mogen samenstellen. Om financiële en auteursrechtelijke redenen is dit echter niet eenvoudig te realiseren. De ISK wil graag in die behoefte voorzien en biedt met Tussentijds een brede selectie liederen aan, waarvan de meeste hun waarde in de eredienst inmiddels ruimschoots hebben bewezen. Deze uitgave kan daarom beschouwd worden als een aanvullende liedbundel bij het Liedboek voor de Kerken voor gebruik in de gemeente.

Inmiddels is deze bundel bij vele gemeentes bekend en wordt ook daadwerkelijk gebruikt. In de Protestantse Gemeente te Duivendrecht bijvoorbeeld heeft men deze bundel aangeschaft en wordt er elke maand een lied uit deze bundel gekozen als lied van de maand. Wie dat wil, kan deze bundel bij elke erkende boekhandel verkrijgen.

Ik hoop dat ik hiermee recht heb gedaan aan het ingezonden stuk van Jan Vos, hoewel ik mij ervan bewust ben niet op alles te zijn ingegaan. Daar zijn weer andere gelegenheden voor.

## Trompet spelen

Frank Odinot

---

Op Kerstavond deed ik weer een poging om iets van trompetmuziek te laten horen.

De solo (uit 'Die Zauberflöte' van Mozart) begon goed, maar plotseling was ik de draad kwijt. Jammer, jammer, jammer. Maar ja, daarover nadenkend kwam ik tot de conclusie, dat ik misschien wel wat te ambitieus ben.

Het is beslist geen makkelijk instrument, maar daarom juist ook wel een uitdaging.

En dan wil ik graag uit het hoofd spelen. Een professionele musicus (wat ik niet ben,) kan zich dan beter op de muziek en de uitvoering concentreren.

Ikzelf ga echter bij een kleine misser meteen de mist in.

Velen verzekerden mij, dat het niet echt gaf, het was tóch wel mooi. Dat weet ik ook wel.

Maar ik oefen tegenwoordig regelmatig in de kerkzaal als er niemand bij is.

En u zou eens moeten horen, hoe goed het dan vaak klinkt, wat een mooie toon en hoe foutloos.

In de dienst komt dan toch de spanning, de plankenkoorts om de hoek kijken.

Ik heb mij dan ook voorgenomen om in het vervolg van bladmuziek te gaan spelen. En tussendoor wat vaker voor publiek te spelen. Ik vind het heerlijk om op deze manier aan de diensten te kunnen bijdragen.

Die trompet erbij klinkt zo feestelijk, vindt u ook niet?

## VAN DE REDACTIE

---

► In het vorige nummer van *Opnieuw* stond het artikel: Een engel op Dingle.

Uit de bijgaande foto had u al kunnen afleiden dat dit geschreven was door Arnoud Blom. Helaas was dit weggevallen. Dan nu alsnog.

Verder ontvingen wij de volgende reactie:

► "Geachte Redactie, Het Kerkblad '*Opnieuw*' is een goed en lezenswaardig blad. Ik ben er trots op! Dat wens ik graag zo te houden, temeer daar dit blad ook door niet-gemeenteleden gelezen wordt. Daarom wil ik u dringend verzoeken de smakeloze, in wolkjes verpakte teksten, waar we in het december-januari-nummer op vergast werden, in het vervolg uit "*Opnieuw*" te weren. Ze horen daar niet thuis! Misschien kan de bedenker van deze platte humor zijn teksten ergens anders kwijt, maar liever niet meer in ons Kerkblad! D.v.d.Meijden."

Op haar uitdrukkelijk verzoek is dit hier afgedrukt, maar de redactie wil daar graag bij opmerken, dat er regelmatig teksten worden aangeleverd door andere lezers, die licht van toon zijn, een glimlach mogen oproepen, en tegelijk ook doordenkertjes kunnen zijn.

Bovendien is bovenstaande reactie de enige, mondeling zowel als schriftelijk. Wij zien dan ook geen aanleiding om ons beleid te wijzigen.

► Tot slot nog dit: er wordt de laatste tijd steeds meer kopij ingeleverd. Dat is natuurlijk zeer verheugend, maar gezien de beperkte financiële middelen is de redactie gehouden aan een maximaal aantal pagina's. Vandaar dat sommige (niet-tijdgebonden) kopij bewaard wordt voor later datum.

## In den beginne

---

*Overgenomen uit het kerkblad 'Samenspel' van de Gereformeerde Kerk te Putten, en oorspronkelijk verschenen in het maandblad 'huisarts en wetenschap'.*

In den beginne schiep God de hemel en de aarde en beplante de aarde met broccoli, worteltjes en spinazie, en allerlei groene, gele en rode groenten, opdat man en vrouw lang en gezond zouden leven.

Toen, gebruik makend van Gods goede gaven, schiep Satan Italiaanse ijssalons en 'Ben en Jerry's'. En Satan vroeg: "Wilt u daarbij een chocolade topping?" En de man zei: "Ja graag!" En de vrouw zei: "Doet u voor mij ook maar met nootjes!" En ze kwamen vijf kilo aan.

En God maakte gezonde yoghurt, opdat de mens zijn welgevormde figuur mocht behouden. En Satan schiep wit meel uit tarwe, en suiker uit riet, en combineerde deze twee ingrediënten met roomboter tot koekjes en cakejes en taart. En de mens moest een maatje groter gaan dragen.

Dus zei de Heer: "Eet mijn verse, groene sla!" En Satan vond de kant-en-klare saladedressing uit, de uitgebakken spekjes en de in oliegebakken knoflook croutons. En de mens deed zijn buikriem een gaatje lossen.

God zei: "Ik heb u gezonde olijfolie gegeven om uw magere producten en groenten in te kunnen wokken." En satan zond frituurvet en kroketten en frikadellen. En het cholesterol van de mens rees de pan uit.

God schiep gymschoenen, opdat Zijn kinderen door beweging een paar pondjes zouden verliezen. En satan gaf kabeltelevisie met afstandsbediening, opdat de mens geen moeite hoefde te doen om van kanaal te wisselen. En de man en zijn vrouw lachten en huilden voor de blauwflickerende buis, aten pinda's en dronken cola daarbij, en ze verzamelden pondjes.

God zond de aardappel, van nature vetarm en overlopend van voedingswaarde. En Satan schildte de aardappel, sneed deze in flinterdunne schijfjes en vierkante staafjes en frituurde deze. En de mens werd nog wat dikker.

Dus gaf God het magere rundvlees, opdat de mens zijn eetlust kon bevredigen en toch minder calorieën zou binnenkrijgen. En de Satan richtte Mc Donalds op met zijn dubbele cheeseburger en de Mc Bacon. En Satan vroeg: "Wilt u daar frietjes bij?" En de mens zei: "Ja! Een extra grote portie met mayonaise, alstublieft!"

En de mens kreeg een hartinfarct.

God zuchtte en bedacht de viervoudige bypassoperatie.

En Satan schiep de wachtlijst.

### ***Oud-Hollands tafelgebed uit de 17<sup>e</sup> eeuw***

*Ick doe mijn handjes samen*

*Ick doe mijn oogjes dicht*

*En bid dat na het amen*

*Mijn gehacktbal er nog ligt*